

ПРОЕКТ!

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА МЕСТНИТЕ ДАНЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ

(Приета с Решение № 764/31.01.2011 г. на ОбС-Кюстендил; изм. с Решение № 173/20.12.2012 г. на ОбС - Кюстендил; изм. и доп. с Решение № 533/30.12.2013 г. на ОбС Кюстендил, изм. Решение № 37/29.12.2015 г. на ОбС – Кюстендил; изм. и доп. с Решение № 290/29.09.2016 г. на ОбС – Кюстендил; изм. и доп. с Решение № 680/25.01.2018 г. на ОбС – Кюстендил; изм и доп. с Решение № 948/28.12.2018 г. на ОбС -Кюстендил)

§ 1. Чл. 4 се изменя по следния начин:

„Чл. 4. Местните данъци се заплащат по следните начини:

1. През официалната интернет страница на Община Кюстендил – www.kustendil.bg с клиентски идентификационен код (КИН) издаден от Община Кюстендил или с персонален идентификационен код (ПИК) издаден от Национална агенция по приходите;
2. В офисите на „Изипей“ АД и „Фаст Пей“ ХД АД;
3. Безкасово за клиентите на „Първа инвестиционна банка“ АД, посредством интернет банкиране;
4. Във всеки клон на „Български пощи“ ЕАД;
5. По банков път;
6. В брой и чрез ПОС-терминал на касите на дирекцията „Местни приходи“, намиращи се на адрес: гр. Кюстендил, ул. „Христо Смирненски“ 1.“

§ 2. Чл. 6 се изменя по следния начин:

„Чл. 6. Общинският съвет определя условия и ред за информирание и обсъждане с граждани и бизнеса на предложения за определяне размера на местните данъци в Наредба за нормативните актове на Общински съвет Кюстендил.“

§ 3. Чл. 10 се отменя.

§ 4. В текста на чл.15 числото „1,4“ се заменя с числото „2,5“.

§ 5. Член 17 (1) се изменя по следния начин:

„Чл. 17 (1) Данъчната оценка на нежилищните имоти на предприятията е по-високата между отчетната им стойност и данъчната им оценка, определена съгласно приложение №2 от Закона за местни данъци и такси, а за жилищните имоти на предприятията – данъчната им оценка съгласно приложение №2 от Закона за местни данъци и такси.“

§6. В текста на член 35, ал.2 числото „2“ се заменя с числото „2,5“.

§7. Член 41 ал. 1, т. 1 и 2 се променя, както следва:

„1. Имущественият компонент се определя от стойността на данъка в зависимост от мощността на двигателя, коригирана с коефициент в зависимост от годината на производство на автомобила по следната формула:

ИМК = С_{kw} X К_{гп}, където:

С_{kw} е частта от стойността на данъка в зависимост от мощността на двигателя и размера на данъка, както следва:

- а) до 55 kw включително – 0,70 лв. за 1 kw;
- б) над 55 kw до 74 kw включително – 0,90 лв. за 1 kw;
- в) над 74 kw до 110 kw включително – 1,85 лв. за 1 kw;
- г) над 110 kw до 150 kw включително – 1,99 лв. за 1 kw;
- д) над 150 kw до 245 kw включително – 2,15 лв. за 1 kw;
- е) над 245 kw – 2,90 лв. за 1 kw;

2. Екологичният компонент се определя в зависимост от екологичната категория, както следва:

Екологична категория	Коефициент
Без екологична категория, с екологична категория „Евро 1” и „Евро 2”	1,30
„Евро 3”	1,00
„Евро 4”	0,80
„Евро 5”	0,60
„Евро 6” и „EEV	0,40

”

МОТИВИ

КЪМ НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ РАЗМЕРА НА МЕСТНИТЕ ДАНЪЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ

(Приета с Решение № 764/31.01.2011 г. на ОбС-Кюстендил; изм. с Решение № 173/20.12.2012 г. на ОбС - Кюстендил; изм. и доп. с Решение № 533/30.12.2013 г. на ОбС Кюстендил, изм. Решение № 37/29.12.2015 г. на ОбС – Кюстендил; изм. и доп. с Решение № 290/29.09.2016 г. на ОбС – Кюстендил; изм. и доп. с Решение № 680/25.01.2018 г. на ОбС – Кюстендил; изм и доп. с Решение № 948/28.12.2018 г. на ОбС -Кюстендил)

На основание чл. 1, ал. 2 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ), общинският съвет определя с наредба размера на местните данъци при условията, по реда и в границите, определени в закона. Установяването и събирането на местните приходи се осъществява от служителите на общинската администрация, с правомощия на органи по приходите.

Действащата Наредба за определяне на размера на местните данъци на територията на Община Кюстендил е приета с Решение № 764/31.01.2011 г. на ОбС-Кюстендил, съгласно чл. 1, ал. 2 и 3 от ЗМДТ. От влизане в сила на Наредбата до настоящия момент, същата е претърпяла някои промени, наложени главно от изменения в Закона за местните данъци и такси. Като изменения в размера на ставките на основните видове местни имуществени данъци – данъка върху недвижимите имоти (ДНИ), данъка върху превозните средства (ДПрС) и данъка при придобиване на имущества по дарение и по възмезден начин не са променяни от 2008 г.

1. Причини, които налагат промените:

Проблемът за собствените приходи на общините винаги е бил актуален, дотолкова, доколкото, с тях трябва да се осигурява реализирането на местните политики. Основен приоритет в работата на Община Кюстендил, както и на всички местни власти са опазването на живота, здравето и имуществото на гражданите и непрекъснатото подобряване на жизнената среда и качеството на предоставяните публични услуги.

Тази основна цел в политиката на местните власти не може да бъде постигната без да са осигурени достатъчно собствени приходи и то не само като абсолютен размер, но и като вид, структура и правомощия. В условията на пазарна икономика, и още повече, при действието на валутен борд, недостатъчните собствени приходи в общинските бюджети са предпоставка за неизпълнение на основните приоритети в управлението на местните власти, от една страна, а от друга – причина за натрупване на вътрешни бюджетни дефицити, влошаване на финансовото състояние на общината, нарушение на фискалните правила по Закона за публичните финанси. И като резултат, вместо да изпълняват основните си приоритети, местните власти ще влязат в „негативния списък“ на общините борещи се за стабилност.

Приходите от местни данъци са един от основните приходоизточници в бюджета на общината, които заедно с неданъчните приходи, изравнителната субсидия за местни дейности и трансфера за зимно поддържане и снегочистване, осигуряват необходимите

средства за поддържане на общинската инфраструктура, предоставянето на социални и образователни услуги, опазване на културно-историческото наследство, подпомагане на спорта и културата и всички останали дейности, изброени в чл.17 от Закона за местното самоуправление и местната администрация.

В последните две години сме свидетели на бързо и трайно натрупване на кризи и влошаване на социално-икономическите и фискални показатели на българската икономика, породени от нарушените световни вериги на доставки вследствие на пандемията COVID 19, обвързването на държавите членки в единен европейски пазар на електроенергия „Ден напред“, ограниченията, наложени от ЕС заради водещите се военни действия в Европа, които доведоха до шоково поскъпване цената на енергоносителите във всички държави от ЕС.

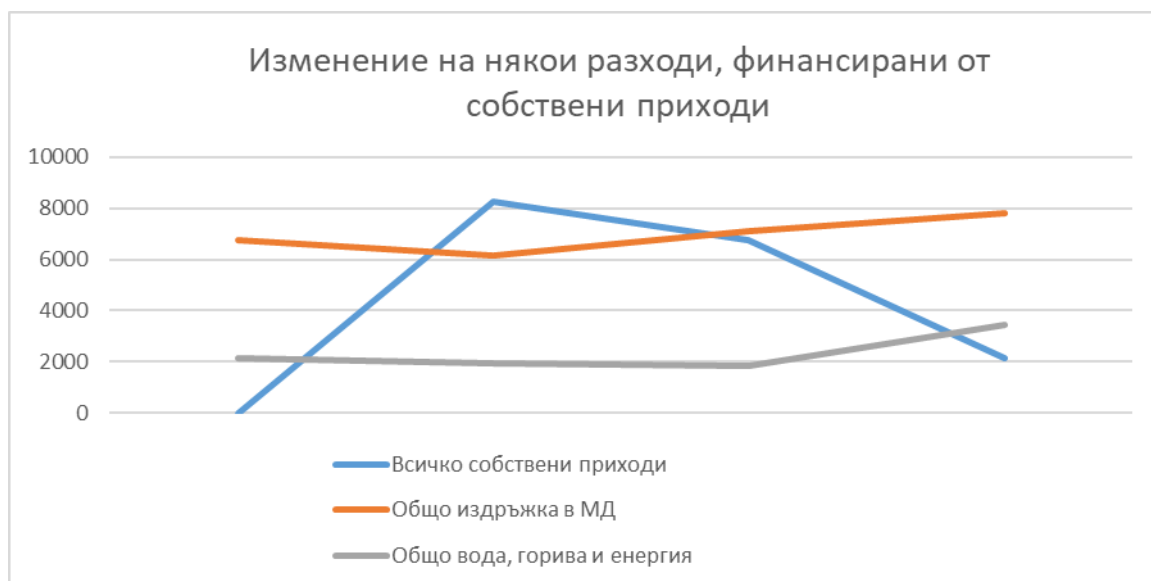
От есента на 2021 г. цената на електроенергията в България стремглаво расте, като в средата на декември премина границата от 800 лева/мВтч, като средната стойност за декември вече е над 600 лева/мВтч. Това е с около 18% над нивата от ноември и с 25% над тези от октомври. Ситуацията се отрази катастрофално на разходите на българските общини за енергоносители през втората половина на 2021 г. и продължава. В Таблица 1 са представени направените разходи от бюджета на общината за основните енергоносители за периода 2019 г. – 2022 г.

Функции по бюджета	Разходи за енергоносители			
	до м.09.2019 г.	до м.09.2020 г.	до м.09.2021 г.	до м.09.2022 г.
Социални услуги	95 118,12	104 743,69	110 908,90	225 354,60
Общински предприятия	153 576,75	230 709,64	243 669,12	627 904,43
Улично осветление	288 475,26	284 298,57	302 704,14	852 238,86
Образование (общо)	340 289,60	266 905,95	341 055,50	776 192,92
в т.ч. училища	183 770,56	147 039,06	208 982,41	474 623,67
детски градини	156 519,04	119 866,89	132 073,09	301 569,25
Администрация и др.звена на бюджетна издръжка	205 153,15	182 834,26	190 780,18	563 395,79
Култура	78 360,01	62 774,06	62 988,87	138 144,05
ОБЩО:	1 160 972,89	1 132 266,17	1 252 106,71	3 183 230,65
Ръст спрямо предходната година		-2,5%	10,6%	154,2%
Ръст спрямо 2019 г.		-2,5%	7,8%	174,2%

Таблица 1

От направения сравнителен анализ на годишна база на реализираните разходи за горива и енергия се установи, че разходите за деветмесечието на 2022 г. в сравнение с предходната година са нараснали със 154,2%, а в сравнение с предкризисната 2019 г. със 173,2 %. На този фон местните приходи за същия период в сравнение с предкризисната 2019 г. отчитат спад с 14% през 2020 г. и 46% през 2021 г., като едва през 2022 г. бележат известен ръст с 23%. В графиката по-долу схематично са представени ръста на

собствените приходи, общо издръжката в местните дейности и ръста на разходите за вода, горива и енергия (§10-16 от Единната бюджетна класификация).

Негативните последици от ръста в цените на електроенергията не могат да бъдат избегнати към настоящия момент, още повече, че динамичната обстановка значително покачи цените и на останалите стоки и услуги. За да преодолее бюджетът на община Кюстендил ценовия шок бяха наложени вътрешни рестрикции по отношение на реализирането на разходи, както и се предприеха мерки за повишаване на собствените приходи. При непроменени размери на ставките на местните данъци от 2008 г. до момента се залага на повишаване на събираемостта им, но всички вътрешни резерви вече са изчерпани и всички законови инструменти са използвани. Въпреки това в края на деветмесечието осезаемо бюджетът на общината изпитва сериозни затруднения да се разплащат направените разходи за предоставяне на публични услуги. Още повече, че в средно и дългосрочен план очакваните последици за икономиката на страната ще са пропорционални на продължителността и размера на повишението на цените на електроенергията и в резултат на всички останали стоки и услуги. Съществува риск повишените разходи за всички стоки и услуги, които общината използва за да предоставя публични услуги, да не могат да бъдат разплатени, което от своя страна ще доведе до спиране или драстично влошаване на качеството на публичните услуги – улично осветление, социални и образователни услуги, поддържане на улици и пътища и др.

2. Предложени промени:

2.1. Основен данъчен приход в бюджета на общината е данък върху недвижимите имоти. Постъпленията от този вид данък, заложен в бюджета за 2021 г. са в размер на 1 278 000 лв., като са събрани 1 226 381 лв. По данни на Министерство на финансите за 2021 г. Община Кюстендил има събираемост на годишния облог 78,4% при средна годишна събираемост за страната 77,0%. В края на деветмесечието на 2022 г.

изпълнението на годишния план за данъка е в размер на 876 356 лв. или 60 % от годишния облог.

Съгласно чл.22 от ЗМДТ размери за данъка върху недвижимите имоти се определя в граници от 0,1 до 4,5 на хиляда върху облагаемата основа на имота – за жилищни и нежилищни имоти на гражданите това е данъчната оценка на имота, определена съгласно Приложение № 2 от ЗМДТ. Облагаема основа съгласно чл.21 от ЗМДТ на недвижимите имоти на предприятията, е по-високата между отчетната им стойност и данъчната оценка съгласно приложение № 2, а за жилищните имоти - данъчната им оценка съгласно приложение № 2. През 2008 г. размерът на данък върху недвижимите имоти е бил 1,5 на хиляда върху облагаемата основа. Във връзка с промяна в ЗМДТ, с която се увеличиха с 50% данъчните оценки на недвижимите имоти, е направена промяна в Наредбата и от 2009 г. до настоящия момент размерът на данък върху недвижимите имоти е 1,4 на хиляда върху облагаемата основа.

С постановление на министерски съвет № 549 от 1950 г. Кюстендил е обявен за национален курорт, а със заповед на Министерството на регионалното развитие и благоустройството № РД-02-14-2021 от 14 август 2012 година град Кюстендил е определен от първа категория, втора група. В същото време селата на територията на община Кюстендил, съгласно същата заповед, са определени с много по-ниска категория (четвърта, пета, шеста, седма и осма), оттам и данъчната оценка на имотите в тези населени места е ниска. В резултат, след детайлен анализ на данъчните основи на недвижимите имоти в града и селата по вид и местоположение на недвижимите имоти, се очертава извода, че собственик на недвижим имот, находящ се в непосредствена близост до гр. Кюстендил, заплаща с около 60% по-нисък данък в сравнение със собственик на идентичен имот, но намиращ се в града. Много голяма част от селата на територията на община Кюстендил са с категория 7, 8 и 9, което води да изключително ниска облагаема основа, а от там и до изключително ниски облози.

Основните мотиви за исканото увеличение са свързани с необходимостта от допълнителни финансови средства за покриване на увеличените разходни отговорности на Общината.

Според данни на Националното сдружение на общините в България през последните четири години от общо 231 общини, включили се в проучването, 45% са увеличили ставките на данък върху недвижимите имоти, а Община Кюстендил не е променяла ставките на този данък от четиринадесет години. Според анализа на ставките за местни данъци, Община Кюстендил е сред 51 общини, които се доближават до минимума на ставките, като средната ставка за страната е 2,3 на хиляда, а за нашата община е 1,4 на хиляда.

В тази връзка предлагаме увеличение на ставката и данък върху недвижимите имоти от 1,4 на хиляда на 2,5 на хиляда. Така предложеното увеличение на ставките, се налага поради това, че голяма част от инвестициите, направени от Общината до настоящия момент са от европейско финансиране, но за следващите отчетни периоди това европейско финансиране, поради спецификите на програмния период 2021 г. – 2027 г., ще бъде ограничено или крайно недостатъчно за постигането на подобни инвестиции. В същото време изискванията от граждани и фирми относно местни инфраструктури и

други проблеми в града и една голяма част от нуждите на селата се увеличават в пъти повече от това, което Общината може да си позволи със собствени приходи. Очаква се в резултат от повишения размер на данъка върху недвижимите имоти в приход на бюджета на общината да постъпват в повече около 1 800 000 лв. годишно.

2.2. Другият основен местен данък е данъка върху превозните средства. С изменение в ЗМДТ (ДВ, бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) изцяло се промени концепцията за определяне на данъка, по формула включваща два компонента: имуществен и екологичен. Имущественият компонент отчита мощността и годината на производство на автомобила, а екологичният компонент отчита екологичната категория на автомобила, респективно замърсяването, което причинява съответния автомобил. Екологичният коефициент е свързан с екологичните характеристики на автомобила и представлява коригиращ коефициент, който отразява екологичната категория на автомобила, свързана с европейските стандарти за изгорели газове - Евро 1, 2, 3, 4, 5 и 6.

В правомощията на общински съвет е да определи имуществения компонент в едната част – стойността на данъка в зависимост от мощността на двигателя и екологичния компонент – в другата част. По отношение на имуществения компонент, втората компонента, зависеща от възрастта на превозното средство, е определена от законодателя, без право на общинските съвети да гласуват неговия размер. В Община Кюстендил са направени необходимите корекции по новата формула за определяне на данъка, включваща двата компонента.

Постъпленията от този вид данък, заложи в бюджета за 2021 г. са в размер на 3 700 000 лв., като са събрани 3 597 315 лв. По данни на Министерство на финансите за 2021 г. Община Кюстендил има събираемост на годишния облог 62,8% при средна годишна събираемост за страната 71,8%. Причина за ниската събираемост на данъка върху превозните средства са многото дългосрочно неплатени данъчни задължения за регистрираните на наша територия превозни средства със собственици, които са родени извън и се намират дългосрочно извън страната ни. По тази причина, освен, че е затруднено събирането на данъка от данъчно задължените лица и липсват достатъчно законови инструменти да бъдат предприети принудителни действия, се снижава процента на събираемост.

Данните от Анализа на ставките на местните данъци за периода 2019-2022г. включващ общо 231 общини, изготвен от Националното сдружение на общините в България показват, че Община Кюстендил прилага ставки за двете най-масови категории превозни средства (а именно с мощност на двигателя от 55 до 74 kw и от 74 до 110 kw) много под средният размер за страната, а именно:

- Категорията от 55 до 74kw в община Кюстендил се облага с 0,60 лв. за 1 kw, при среден размер за страната 1,08 лв. за 1 kw при определени граници по закон от 0,54 до 1,62лв. за 1 kw.

- В категорията от 74 до 110 kw в община Кюстендил определената ставка е 1,21 лв. за 1 kw, при среден размер за страната 2,20 лв. за 1 kw и определени граници по закон от 1,10 до 3,30 лв. за 1 kw.

Промяната, която се предлага, е по отношение увеличение на имуществения компонент за всички категории леки и товарни автомобили с техническа допустима максимална маса не повече от 3,5 тона в зависимост от мощността на двигателя, като средния процент на увеличение е около 47%. В частта на екологична категория се повишава коефициента само на автомобилите без екологична категория, с екологична категория „Евро 1“ и „Евро 2“ с около 13%. При прилагане на предложените промени в ставките по различните категории превозни средства се очаква в приход на бюджета на общината да постъпват повече около 1 300 000 лв. годишно.

С така предложените изменения ще се даде възможност за създаване на стимули за обновяване на автомобилния парк и осигуряване на безопасност при движение на моторните превозни средства по уличната и пътна мрежи. Освен това ще се даде възможност да се развие системата от паркоместа.

2.3. Режимът на облагане с данък при придобиване на имущества по възмезден начин е регламентиран в чл.44-51 от Закона за местните данъци и такси. Обект на облагане с данък са недвижимите имоти, ограничените вещни права върху тях и моторни превозни средства, придобити по дарение или възмезден начин. Данъчно задължени лица са приобретателите на имущества. Основа за определяне на данъка е оценката на имуществото в левове към момента на прехвърлянето. За недвижимите имоти основа за облагане е уговорената цена или определена от държавен или общински орган цена, а ако тя е по-ниска от данъчната оценка – по последната. При по-голямата част от сделките данък придобиване се начислява върху данъчната оценка, въпреки, че уговорената цена между продавач и купувач е по-висока. Последната обаче не фигурира в изготвените нотариални и други актове и по този начин, данъкът който се удържа е по-нисък от реално дължимия. Прехвърлянето на моторни превозни средства се извършва по застрахователна стойност, която може да се каже, че е реална стойност, след извършени промени при застрахователите.

Данък при придобиване на имущества по възмезден начин е вид местен данък, но той не е повсеместен данък, какъвто е данък върху недвижимите имоти, а с него се облагат възмездните сделки с движими и недвижими имущества. Предлага се новия размер на данъка при възмездно придобиване на имущества да се промени от 2 на сто на 2,5 на сто.

Видно от Анализ на ставките на местните данъци за периода 2019-2022 г., изготвен от Националното сдружение на общините в България общо 42% от общини са определили размер на данъка на „тавана“ от 3% (минимална граници по закон – 0,1), 37% са определили размер на данъка между 2,5 и 2,9%, 19% (сред които и Община Кюстендил) са определили размер на данъка между 2 и 2,4% и едва 2% прилагат ставки между 1 и 1,6%.

3. Целите, които се поставят:

С предложените промени на Наредбата за определяне на местните данъци на територията на Община Кюстендил, съгласно чл. 1, ал. 2 и 3 от ЗМДТ се цели от една страна да се уточнят начините на плащане на местните данъци, а от друга – повишаване

на собствените приходи в бюджета на Община Кюстендил за постигане на очакваните резултати, посочени в т. 4 от настоящите мотиви.

4. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

За прилагането на предложените промени в Наредбата за определяне на местните данъци на територията на Община Кюстендил съгласно чл. 1, ал. 2 и 3 от ЗМДТ не се изисква допълнителен финансов ресурс.

5. Очаквани резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива:

Очакваните резултати след приемането на проекта за изменение на Наредбата е да се увеличат постъпленията от собствени приходи. По този начин да се даде възможност на Община Кюстендил да работи активно за удовлетворяване очакванията на граждани и бизнес за:

- Подобряване на инфраструктурата на територията на общината;
- Осигуряване на средства за изпълнение на образователната, социалната и културна политика на общината;
- Осигуряване на съфинансиране на проекти по различни програми от новия програмен период 2021 г. – 2027 г.;
- Осигуряване на устойчивост на изградената с европейски средства инфраструктура и създадени услуги;
- Повишаване на обхвата и подобряване на качеството на предоставяните публични услуги.

6. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Настоящата наредба е създадена в съответствие с принципите на Европейската харта за местно самоуправление, Европейската харта за регионално развитие, както и с директиви на Европейската общност, свързани с тази материя, предвид съответствието на основния нормативен акт /ЗМДТ/ с тях.

Срок за публикуване на проекта и мотивите на интернет страницата на Община Кюстендил за обществени консултации – 30 дни, определен на основание чл. 26, ал. 4 от Закона за нормативните актове и чл. 9, ал. 4 от Наредба за нормативните актове на Общинския съвет.